

La col·lecció **CREIX**

Dipòsits i donacions
al **MUSEU ABELLÓ**

7 — Novembre 2024 / 9 — Febrer 2025

Arbres Secs. Mollet, 1944. Joan Abelló. Oli sobre tela.

LA COL·LECCIÓ CREIX

Donacions i dipòsits al Museu Abelló

El llegat de Joan Abelló no s'aturà amb la inauguració del Museu Abelló de Mollet, ni quedà congelat després de la mort del seu artífex el 2008. Al cap de 25 anys, podem dir que aquest museu, i la col·lecció que acull, creix com si fos un organisme viu, continuador de la voluntat del seu creador, fruit de la seva doble ànima d'artista i de col·leccionista, juntament amb la d'un equip i la d'una ciutat que han seguit creient en el projecte.

Aquesta exposició és un agraïment a tots aquells que han «donat vida» al Museu Abelló durant aquests anys: des dels artistes i els col·leccionistes, passant pels tècnics i especialistes, fins a arribar als particulars i veïns de Mollet, així com a les institucions, principalment, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya a través de la Col·lecció Nacional, que no només han sentit seu el llegat de l'artista i d'aquest museu, sinó que han projectat la institució com a referent cultural en relació amb altres equipaments d'altres territoris de tot Catalunya. L'exposició «La col·lecció creix» també té l'objectiu de fer evident la continuïtat de la tasca de Joan Abelló i la de lligar l'origen del museu amb el seu present, a través d'una selecció d'obres que provenen de donacions i dipòsits, noves obres que formen part de la col·lecció, que van enriquint i completant aquests objectius, expandint-se i prenent forma, de la mà de creadors moderns i contemporanis que hem volgut seleccionar i conjugar amb peces d'Abelló per configurar un univers creatiu, un calidoscopi múltiple i variat en què les diverses etapes cronològiques s'uneixen per habitar un temps diferent.

Dona amb colom. 1958. Josep Guinovart. Oli sobre tela.

«La collecció creix». Estirant el fil del present

La primera sala de l'exposició està dedicada a les obres del present, tant si pertanyen al present de la vida de Joan Abelló, és a dir, a la segona meitat del segle XX, com a la nostra actualitat. Les obres d'aquest artista es troben amb les d'alguns companys coetanis seus, com el retrat del pintor realitzat per Ramon Llobet; la figura femenina de Josep Guinovart, personatge entre realista i simbòlic que sosté un poètic colom blanc a les mans; així com el projecte de Joan Brossa per a la façana de l'Ajuntament de la ciutat i el dibuix amb elements geomètrics de Joan Claret. Totes aquestes peces permeten anar completant l'ecosistema que envoltava l'artista de Mollet.

Però el present d'Abelló, dècades després, ja no és el nostre. Els artistes de Dau al Set i els dels Salons d'Octubre, els creadors de la segona meitat del segle XX, formen part ja del relat històric. El temps avança i el Museu Abelló ha volgut seguir treballant amb creadors que són present i que intueixen el futur en aquests moments. Les obres d'artistes contemporanis s'entrellacen amb les obres històriques per teixir multitud de fils que donen veu a infinitat de discursos, relats i visions que s'entrecreuen i s'observen.

Alguns d'aquests projectes comparteixen temàtiques, com és el cas de la natura, ja sigui mitjançant la seva representació tradicional, en les teles d'Abelló de la dècada dels anys quaranta, o a través de la transcripció de la seva veu, tot deixant parlar la natura a partir de l'empremta que deixa sobre un full en blanc d'Enric Mauri, o amb el joc entre elements naturals tot descodificant indicis d'Irena Visa; així com altres obres subratllen la seva vinculació amb el paisatge urbà, com és el cas de les de Joan Brossa i Joan Saló.

La natura com a escenari de l'entorn rural és present en obres com la ja esmentada de Guinovart i en la presència rotunda i callada de *Teresina*, figura pintada per Abelló, però també en l'obra *Traginedores* d'Isabel Banal, en què al silenci sobre la duresa de les feines del camp, s'hi suma el silenci històric envers les dones, que carreguen amb la seva pròpia existència. I el silenci es

fa present també a través de l'obra 4'33 de Raquel Frieria, que reinterpreta la mítica peça de John Cage des de la realitat de dona i mare.

L'espai fosc de la sala de cinema transita de Frieria a Manils, de les cortines a una porta misteriosa que ens trasllada al món òrfic, ple de ressonàncies cinematogràfiques de l'artista de Mollet, des dels seus primers records del cinema de l'Ateneu.

Mollet és present en tot el recorregut com a paisatge, com a escenari, com a protagonista: més enllà del símbol urbà de Brossa arribem a l'obra de Lola Lasurt, que amb el seu *Gegant Menhir* convida a reflexionar sobre la festa popular i els símbols d'identitat de la ciutat. Mollet també és apunt biogràfic: des de la representació dels conflictes laborals històrics a «Som un poble de botiguers» de Messa, passant per dues obres de dos artistes de la ciutat: un gran observador que sorgeix de les profunditats de la plàstica abstracta de Lluís Estopiñan i el cos matèric de sant Sebastià atrapat a la tela de Fina Brunés.

Els fils entre les obres segueixen teixint-se a l'entorn de referències a la història de l'art, com és el cas abans esmentat de Raquel Frieria amb John Cage. Ara, també de la mà de Varvara & Mar amb les famoses llaunes de sopa Campbell d'Andy Warhol o les que contenen detritus d'artista de Piero Manzoni, en la seva lluminosa i atractiva parada de venda de dades personals; o en la documentació de les petites accions efímeres dutes a terme per Irena Visa i la seva relació amb treballs d'Art & Language.

La memòria estira un altre dels seus fils per descabdellar l'obra de David Yimbernon amb el seu «altar» d'omnipresent taronja dedicat a la seva àvia o per parlar de la memòria col·lectiva del projecte de Francesc Abad al Camp de la Bota.

Els objectes-presència que formen part de la collecció Abelló de Mollet protagonitzen l'obra de Maite Caramés, que concentra a través del seu treball fotogràfic aquests elements a la manera dels objectes de gabinet, precedents dels museus, i el tríptic de Maru Godàs ens trasllada a l'explosió vital que suposa la Casa del Pintor.

Sense títol. 2020. Isidre Manils. Carbonet sobre paper.

«La collecció creix». Per les esclatxes de l'humor

En aquesta sala de l'exposició s'hi reuneixen els treballs d'il·lustració i de còmic que el Museu Abelló ha anat aplegant els darrers anys, a través de donacions i dipòsits, tot vinculant-los amb la part de la collecció dedicada a la sàtira, on són representades figures com les d'Isidre Nonell, Joan Junceda, Gaietà Cornet, Josep Costa, *Picardol*, i Ismael Smith, entre d'altres.

Els autors i les obres avancen en el temps i ens porten fins a la segona meitat del segle XX, en plena dictadura franquista, moment en què a través de l'esclatxa de l'humor, els dibuixants van poder ser crítics amb el seu entorn i, alhora, van representar millor que ningú la societat a través de la seva quotidianitat. En aquest àmbit, hi trobem els dibuixos àgils i ràpids del prolífic Joaquim Muntanola; l'obra de Soriano, considerat el vell motor de l'editorial La Valenciana, així com el món de la família Ulises de Mariano Benjam, una de les historietes més populars i autèntic retrat social de la classe mitjana espanyola de l'època franquista.

Tot i ser anterior cronològicament, l'obra que representa Ricard Opisso és de la dècada dels anys seixanta, quan el famós dibuixant exposava periòdicament a la Sala Rovira i enrerre quedava la seva història amb els modernistes d'Els Quatre Gats, la seva col·laboració com a delineant amb Gaudí o les seves feines per al *Cu-cut!*, *La Campana de Gràcia* i *L'Esquella de la Torratxa*.

D'altra banda, hi destaca la figura de Cram, alter ego del pintor de postguerra Marc Aleu, que ens trasllada a un tipus d'il·lustració lligada al món de la creació contemporània i del disseny. Conegut per la seva trajectòria com a pintor, va participar en els Salons d'Octubre i fou membre de l'efímer Grup Taüll. Paral·lelament, desenvolupà una trajectòria sense continuïtat com a dibuixant, que queda estretament vinculada a la revista *Dau al Set*, que li dedica el número de tardor-hivern de 1954.

Ja arribats a l'etapa de la transició, la figura de Fer ocupa un espai central en la sala. Vinculat a Mollet des de la seva infància, el creador de «Historias Famosas» o «Puti-club» des de les pàgines d'*El Jueves*, esdevé un nom cabdal de la història de la il·lus-

tració, representat en la collecció a partir de l'exposició «Fer. L'humor amable» que se li va dedicar l'any 2020.

Seguim amb l'obra de Josep Maria Mado-rell de la dècada dels anys vuitanta, tot i haver començat la seva trajectòria durant la postguerra. La seva obra gràfica representant de la línia clara va essencialment lligada a *Cavall Fort*, des del primer número de la revista el 1961, i als còmics juvenils protagonitzats per en Massagran.

Finalment, present i futur de la il·lustració són representats per Raquel Gu i Marta Cartu que, a través de la seves narracions visuals, expliquen un món que històricament ha estat invisibilitzat, aportant una mirada des de la dona i sobre la dona que ajuda a completar la nostra visió de la realitat.

Sílvia Muñoz d'Imbert

Ego. 2015. Raquel Gu. Tinta i gouache sobre paper.

Don Balon. 1970-2000. Fer. Aquarella sobre paper.

Mirabilia del pintor. 2021. Maite Caramés. Paper fotogràfic

25 ANYS
Museu Abelló

Consulta activitats i visites a:
www.museuabello.cat